

Η Ένωση φορέων ΛΚΝ ΑΝΑΛΥΣΙΣ Ε.Π.Ε. – ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, με βάση την από 15/9/2016 σύμβαση με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη 2014-2020» ανέλαβε και εκπονεί το έργο «Εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΠΑΑ 2007-2013».

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση ολοκληρώνει τον κύκλο των αξιολογήσεων που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο (ΚΑΝ 1698/2005, ΚΑΝ 1794/2006) για τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης και το περιεχόμενο της προσδιορίζεται:

- ◆ Στο Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΑΑ),
- ◆ Στις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εκπόνηση της εκ των υστέρων αξιολόγησης.

Το **άρθρο 84 παρ.2** περιγράφει τους σκοπούς της αξιολόγησης που είναι:

- ◆ Η βελτίωση της ποιότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης,
- ◆ Η αποτίμηση της επίπτωσης των Προγραμμάτων σε σχέση με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας που προβλέπονται στο άρθρο 9 και τα ειδικά προβλήματα αγροτικής ανάπτυξης στα συγκεκριμένα κράτη μέλη.

Άρθρο 86: Ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση

- ◆ Τα κράτη μέλη δημιουργούν ένα σύστημα παράλληλης αξιολόγησης.
- ◆ Η διαχειριστική αρχή του Προγράμματος και η Επιτροπή Παρακολούθησης χρησιμοποιούν την παράλληλη αξιολόγηση:
 - α) για να εξετάζουν την πρόοδο του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους,
 - β) για να βελτιώνουν την ποιότητα των Προγραμμάτων και την εφαρμογή τους,
 - γ) για να εξετάζουν προτάσεις για ουσιαστικές αλλαγές στα Προγράμματα,
 - δ) για να προετοιμάζουν την ενδιάμεση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Άρθρο 86: Ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση

- ◆ Από το 2008 η διαχειριστική αρχή υποβάλλει κάθε έτος έκθεση για τις δραστηριότητες παράλληλης αξιολόγησης.
- ◆ Το 2010 η παράλληλη αξιολόγηση λαμβάνει τη μορφή ξεχωριστής ενδιάμεσης έκθεσης. Η εν λόγω ενδιάμεση αξιολόγηση προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των Προγραμμάτων και της υλοποίησής τους,

- ◆ Το 2015 η παράλληλη αξιολόγηση λαμβάνει τη μορφή έκθεσης εκ των υστέρων αξιολόγησης.
- ◆ Οι ενδιάμεσες και οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις εξετάζουν τον βαθμό χρησιμοποίησης των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του προγραμματισμού του ΕΓΤΑΑ, τις κοινωνικοοικονομικές του επιπτώσεις και την επίπτωσή του επί των κοινοτικών προτεραιοτήτων.

Κατά συνέπεια, η έκθεση της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013 καλύπτει το σύνολο των θεμάτων που εξετάστηκαν στην ενδιάμεση αξιολόγηση (βαθμός αξιοποίησης των πόρων, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των πόρων, κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του Προγράμματος και μέτρηση της συμβολής του Προγράμματος στην επίτευξη των Κοινοτικών Προτεραιοτήτων) περιλαμβάνοντας και τις νέες προκλήσεις που ανέδειξε η διαδικασία του Health check για την μεταρρύθμιση της ΚΑΠ το 2009. Επιπροσθέτως και αποκλειστικά η εκ των υστέρων αξιολόγηση, λόγω του χρόνου εκπόνησης της που ταυτίζεται με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των ενταχθέντων έργων, εκτιμά το βαθμό επίτευξης των στόχων του Προγράμματος, εξάγει συμπεράσματα που θα χρησιμοποιηθούν για την άσκηση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και την εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020 και, τέλος, προσδιορίζει τους παράγοντες που οδήγησαν στην επιτυχία ή την αποτυχία της εφαρμογής του Προγράμματος και εντοπίζει τις όποιες βέλτιστες πρακτικές.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση διαρθρώνεται σε **επτά κεφάλαια**, ακολουθώντας το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην προκήρυξη του έργου, στο Παράρτημα Β' του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης αλλά και στις Κατευθυντήριες Γραμμές (Guidelines) για την Εκ των υστέρων Αξιολόγησης.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται εκτενής περίληψη της έκθεσης αξιολόγησης στα ελληνικά και τα αγγλικά. Στην περίληψη η έμφαση δίδεται στο περιεχόμενο των δύο τελευταίων κεφαλαίων της έκθεσης, δηλαδή στις απαντήσεις των Κοινών Ερωτημάτων Αξιολόγησης και στα συμπεράσματα και συστάσεις.

Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή της έκθεσης και περιλαμβάνει εκτενή αναφορά στον σκοπό της εκ των υστέρων αξιολόγησης και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, και εκτενή αναφορά στο περιεχόμενο της.

Το τρίτο κεφάλαιο «Το πλαίσιο της αξιολόγησης» περιλαμβάνει την καταγραφή του συνόλου των ασκουμένων πολιτικών για τον γεωργικό τομέα και την ύπαιθρο όπως είναι οι πολιτικές που χρηματοδοτούνται από τον πρώτο πυλώνα της ΚΑΠ, οι συμπληρωματικές κρατικές ενισχύσεις κλπ. Στο κεφάλαιο περιλαμβάνεται και μία εκτενής επικαιροποίηση της περιγραφόμενης στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης υφιστάμενης κατάστασης του γεωργικού τομέα και των αγροτικών περιοχών, με στόχο την εξέταση της εγκυρότητας και επικαιρότητας της SWOT ανάλυσης και συνακόλουθα της λογικής της παρέμβασης του Προγράμματος. Στην ίδια ενότητα περιλαμβάνεται και η σύγκριση των δεικτών των τιμών βάσης των object and context indicators που παρατίθενται στο Πρόγραμμα και στην εκ των προτέρων αξιολόγηση του με τα νεότερα στοιχεία που προέρχονται από την EUROSTAT, λοιπές πηγές παροχής στοιχείων όπως η ΕΛΣΤΑΤ, αλλά και από μελέτες και έρευνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από την τεχνική βοήθεια του Προγράμματος. Στόχος της ενότητας αυτής είναι να αναδειχθεί η συμβολή του Προγράμματος στην μεταβολή των τιμών των δεικτών, να απαντηθούν τα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης αλλά και να εξετασθεί το κατά

πόσον παραμένουν αμετάβλητες οι συνθήκες που δικαιολογούν την παροχή της συνδρομής στους δικαιούχους.

Διακριτή ενότητα του τρίτου κεφαλαίου αποτελεί η περιγραφή της διαδικασίας της αξιολόγησης και η συνοπτική παρουσίαση των προηγούμενων αξιολογήσεων που αφορούν το Πρόγραμμα. Με δεδομένη την υιοθέτηση της «διαδοχικής αλληλεξάρτησης» των αξιολογήσεων σε όλο τον κύκλο ζωής των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης η αξιοποίηση των συμπερασμάτων προτάσεων των προηγούμενων αξιολογήσεων αποτελεί ουσιαστική εισροή για την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Το περιεχόμενο του τρίτου κεφαλαίου της αξιολόγησης ουσιαστικά συνθέτει το «εξωτερικό περιβάλλον» της αξιολόγησης.

Το τέταρτο κεφάλαιο «Μεθοδολογική προσέγγιση» περιλαμβάνει τη λεπτομερή περιγραφή της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε. Η απάντηση στα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης βασίστηκε στα ποσοτικά στοιχεία των δεικτών εκροών, αποτελεσμάτων αλλά και σε ποιοτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν μέσω των συνεντεύξεων, των θεματικών ημερίδων, των ερευνών πεδίου αλλά και του Υποδείγματος Εισροών Εκροών, όπως επίσης και των δύο πρόσθετων εμπειρογνωμοσυνών που θα ανατεθούν από την ΕΥΔ ΠΑΑ. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι τεχνικές που υιοθετήθηκαν από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης για τη συγκέντρωση πρόσθετων στοιχείων και δεδομένων που προέκυψαν από το ηλεκτρονικό αρχείο του ΟΣΔΕ των ετών 2007- 2014 για τα Μέτρα 112, 121, τα ερωτηματολόγια που στάλθηκαν σε δικαιούχους των Μέτρων των Αξόνων 3 και 4, οι στατιστικές τεχνικές επεξεργασίας των πρωτογενών δεδομένων, οι πηγές άντλησης των στοιχείων για την δημιουργία των «control groups», οι παραδοχές που έγιναν για την αναγωγή των στοιχείων από το επίπεδο του Μέτρου στο επίπεδο του Άξονα και στο επίπεδο του Προγράμματος καθώς επίσης και οι πιθανότητες για ενδεχόμενο στατιστικό σφάλμα.

Διακριτή ενότητα του κεφαλαίου αποτελεί η παράθεση για κάθε κοινό ερώτημα αξιολόγησης (εγκάρσια αλλά ιδιαίτερα τα οριζόντια) των τεχνικών που υιοθετήθηκαν για την απάντησή τους.

Το πέμπτο κεφάλαιο «Περιγραφή του Προγράμματος, των μέτρων και του προϋπολογισμού» περιλαμβάνει τις δραστηριότητες του Συμβούλου Αξιολόγησης που εντάσσονται στη δεύτερη φάση της αξιολόγησης που είναι η παρατήρηση. Στο κεφάλαιο περιλαμβάνεται η περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος, αναλυτική περιγραφή του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των φορέων εφαρμογής, τα χρηματοοικονομικά δεδομένα του Προγράμματος και η πορεία εξέλιξης των εισροών (απορροφήσεις), ο βαθμός επίτευξης των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων ώστε να εκτιμηθεί ο βαθμός επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος. Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται και η διαχρονική μεταβολή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης ως αποτέλεσμα των πολλαπλών αναθεωρήσεων του. Η σύγκριση γίνεται μεταξύ του περιεχομένου του εγκριθέντος Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης¹ και του τελικού Προγράμματος με βάση την 14^η Τροποποίηση -15^η Έκδοση του ΠΑΑ που υποβλήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015.

Διακριτή ενότητα του κεφαλαίου αποτελεί η εξέταση της λογικής της παρέμβασης των σημαντικότερων μέτρων του Προγράμματος στην οποία περιλαμβάνεται η εξέταση της καταλληλότητας της στοχοθέτησης του υφιστάμενου συστήματος δεικτών του Προγράμματος, η δένδροειδής αλληλουχία και αντιστοίχιση των στόχων του Προγράμματος (Γενικοί στόχοι/ειδικοί στόχοι/επιχειρησιακοί στόχοι).

¹ Το ΠΑΑ εγκρίθηκε με την Ε(2007) 5837 Απόφαση της Επιτροπής της 23/11/2007 ΕΕ (2007)

Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Προγράμματος οδηγεί στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την απόκλιση από τους τεθέντες στόχους σε επίπεδο Άξονα και Μέτρου.

Το έκτο κεφάλαιο «Απαντήσεις στα ερωτήματα αξιολόγησης» αντιστοιχεί στην τρίτη φάση των δραστηριοτήτων της αξιολόγησης που είναι η «Ανάλυση». Στο κεφάλαιο αυτό με βάση τις επιτευχθείσες τιμές των δεικτών απαντώνται τα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης. Τα εγκάρσια ερωτήματα (ερωτήματα σε επίπεδο Μέτρου) απαντώνται με βάση τις τιμές των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων, ενώ τα οριζόντια ερωτήματα με βάση τις εκτιμήσεις για τις τιμές των δεικτών επιπτώσεων αλλά και τη μεταβολή των τιμών των δεικτών βάσης, οι μεταβολές των οποίων μπορούν να συσχετισθούν με το Πρόγραμμα.

Το έβδομο και τελευταίο κεφάλαιο «Συμπεράσματα και συστάσεις» αντιστοιχεί στην τέταρτη φάση των δραστηριοτήτων της αξιολόγησης που είναι η «Κρίση». Το κεφάλαιο περιλαμβάνει τις συστάσεις του Αξιολογητή με βάση τα εξαχθέντα διδάγματα που μπορεί να αξιοποιηθούν στην υλοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020. Το σύνολο των προτάσεων βασίζεται στις απαντήσεις που δίνονται μέσα από την έκθεση αξιολόγησης στο «τι δούλεψε και γιατί», όπως επίσης στο «τι δεν δούλεψε και γιατί» με γνώμονα πάντα την συμβολή των επιμέρους Μέτρων και Άξόνων και συνακόλουθα συνολικά του ΠΑΑ στην επίτευξη των στόχων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Αγροτική Ανάπτυξη και στις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για την αγροτική ανάπτυξη.

Η έκθεση συνοδεύεται από τέσσερα (4) Παραρτήματα τα οποία περιλαμβάνουν:

Παράρτημα 1: Στο Παράρτημα 1 παρουσιάζεται το σύνολο των στατιστικών στοιχείων με βάση τα οποία εξετάστηκε το εξωτερικό περιβάλλον του Προγράμματος και ελέγχθηκε η διατήρηση της επικαιρότητας της επιλεγείσας στρατηγικής και αποτελεί βασική εισροή για την σύνταξη του τρίτου, πέμπτου και έκτου κεφαλαίου της έκθεσης.

Παράρτημα 2: Στο Παράρτημα 2 παρουσιάζονται οι έρευνες πεδίου που έγιναν και η αναλυτική παρουσίαση του Υποδείγματος Εισροών - Εκροών που χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση των τριών πρώτων δεικτών επιπτώσεων.

Παράρτημα 3: Στο Παράρτημα 3 παρουσιάζονται τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν για τις συνεντεύξεις με τις Ομάδες Τοπικής Δράσης, τη Διαχειριστική Αρχή, τον Οργανισμό Πληρωμών, τους φορείς εφαρμογής.

Παράρτημα 4: Στο Παράρτημα 4 παρουσιάζεται το χαρτογραφικό υπόβαθρο των περιοχών εφαρμογής των Αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων και η συσχέτιση με περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης σε επίπεδο Προγράμματος – Κριτήρια Κρίσης – Πλαίσιο Δεικτών

Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Προγράμματος)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
<ul style="list-style-type: none"> 1. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στην ανάπτυξη του συνόλου της αγροτικής οικονομίας; (στόχοι Λισσαβόνας, Σχετικοί δείκτες επιπτώσεων: 1) Οικονομική ανάπτυξη & 3) Παραγωγικότητα της εργασίας) 	<p>Ως κριτήρια κρίσης χρησιμοποιούνται η αύξηση στην προστιθέμενη αξία παραγωγής του πρωτογενή τομέα, η μεταβολή στην παραγωγικότητα της εργασίας, η συνολική επίδραση του Προγράμματος στην συνολική ΑΠΑ της οικονομίας.</p>	<p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 4 – Κατάρτιση και εκπαίδευση στον τομέα της γεωργίας BO 5 – Ηλικιακή διάθρωση του τομέα της γεωργίας BO 6 – Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας BO 7 – Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στον τομέα της γεωργίας BO 9 – Οικονομική ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα BO 10 – Παραγωγικότητα της εργασίας στη βιομηχανία τροφίμων BO 11 – Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στη βιομηχανία τροφίμων BO 12 – Ανάπτυξη της απασχόλησης στη βιομηχανία τροφίμων BO 13 – Οικονομική ανάπτυξη της βιομηχανίας τροφίμων
<ul style="list-style-type: none"> 2. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης; (σχετικοί δείκτες επιπτώσεων: 2) Δημιουργία θέσεων απασχόλησης) 	<p>Ο συνολικός αριθμός θέσεων απασχόλησης που δημιουργήθηκαν, η αύξηση των ΜΑΕ στη γεωργία, ο αριθμός απασχολούμενων στη βιομηχανία τροφίμων.</p>	<p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BC 20 – Διάρθρωση της απασχόλησης BO 8 – Ανάπτυξη της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα BO 28 – Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα
<ul style="list-style-type: none"> 3. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στην προστασία και βελτίωση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των τοπίων, της βιοποικιλότητας καθώς και των γεωργικών & δασοπονικών συστημάτων υψηλής φυσικής αξίας; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα, Βιοποικιλότητα είναι επίσης στόχος του Health Check, σχετικοί δείκτες επιπτώσεων: 4) Δείκτη των Αγροτικών Πουλιών «FBI», 5) Γεωργικά & δασοπονικά συστήματα υψηλής φυσικής αξίας και 6) Ποιότητα νερού) 		<p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 17 – Βιοποικιλότητα: Πληθυσμός πτηνών σε γεωργικές εκτάσεις BO 18 – Βιοποικιλότητα: Γεωργικές εκτάσεις και δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας BO 20 – Ποιότητα των υδάτων: Ακαθάριστα ισοζύγια θρεπτικών ουσιών BO 21 – Ποιότητα των υδάτων: Ρύπανση από νιτρικά άλατα και φυτοφάρμακα BO 23 – Έδαφος: βιολογική γεωργία
<ul style="list-style-type: none"> 4. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στην παροχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ); (στόχος Health Check, σχετικοί δείκτες επιπτώσεων: 7) Αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές) 		<p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 24 – Κλιματικές μεταβολές: Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία και τη δασοκομία BO 26 – Κλιματικές μεταβολές/ποιότητα του αέρα: εκπομπές αερίων από τη γεωργία

Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Προγράμματος)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
<ul style="list-style-type: none"> 5. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 		Δείκτες Βάσης <ul style="list-style-type: none"> BO 9 – Οικονομική ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα BC 4 – Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων (<ul style="list-style-type: none"> α) Αριθμός Εκμεταλλεύσεων, β) Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (Ha), γ) Μέσος όρος μεγέθους εκμετάλλευσης σε εκτάρια (ha / farm) δ) Μέσο οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων) ε) Απασχολούμενοι στη γεωργία σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)
<ul style="list-style-type: none"> 6. Σε ποιο βαθμό το ΠΑΑ βρισκόταν σε συμφωνία με την αναδιάρθρωση του γαλακτοκομικού τομέα; (στόχος Health Check) 	Δεν υπάρχουν παρεμβάσεις του Προγράμματος.	
<ul style="list-style-type: none"> 7. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στο μετριασμό και την προσαρμογή των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής; (στόχος Health Check) 	Η αύξηση της αποθήκευσης άνθρακα, η μείωση στη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων, η μείωση στη χρήση ζιζανιοκτόνων	Πρόσθετοι Ειδικοί Δείκτες
<ul style="list-style-type: none"> 8. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη βελτίωση και τη διαχείριση των υδάτων (ποιότητα, χρήση και ποσότητα); (στόχος Health Check) 	Όγκος υγρών αποβλήτων που υφίστανται επεξεργασία, ποσό επενδύσεων που αφορούν την επεξεργασία ύδατος, αριθμός εκταρίων που τίθενται σε αγρανάπαυση, μείωση χρήσης ζιζανιοκτόνων	Πρόσθετοι Ειδικοί Δείκτες
<ul style="list-style-type: none"> 9. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και στην ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 	Αύξηση ρυθμού επισκεπτών στις αγροτικές περιοχές, αριθμός άμεσα ωφελούμενων από αναβαθμισμένες υποδομές πρόνοιας.	Δείκτες Βάσης <ul style="list-style-type: none"> BO 28 – Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα BO 33 – Ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών BO 36 – Ανάπτυξη ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ)
<ul style="list-style-type: none"> 10. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στην εισαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων; (στόχος Health Check) 	Αριθμός επιχειρήσεων που εισήγαγαν νέα προϊόντα ή νέες τεχνικές, συνολικός όγκος επενδύσεων που αφορούν την εισαγωγή καινοτομίας	Πρόσθετος Ειδικός Δείκτης
<ul style="list-style-type: none"> 11. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη δημιουργία πρόσβασης στο ευρυζωνικό δίκτυο (συμπεριλαμβανομένων και των αναβαθμίσεων); (στόχος Health Check) 	Δεν υπήρχαν δράσεις του Προγράμματος που να σχετίζονται.	
<ul style="list-style-type: none"> 12. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) στην επίτευξη των στόχων του ΠΑΑ; 	Αριθμός ενημερωτικών εκδηλώσεων, Αριθμός συμμετεχόντων.	Ποιοτική Αποτίμηση
<ul style="list-style-type: none"> 13. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε η Τεχνική Βοήθεια στην επίτευξη των στόχων του ΠΑΑ; 		
<ul style="list-style-type: none"> 14. Πόσο αποτελεσματικά έχουν χρησιμοποιηθεί, οι διατιθέμενοι πόροι από το ΠΑΑ, σε σχέση με την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων; 	Συνολική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του Προγράμματος	

Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης σε επίπεδο Μέτρου – Κριτήρια Κρίσης – Πλαίσιο Δεικτών

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
Μέτρο 112 – «Εγκατάσταση νέων γεωργών»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Το κριτήριο κρίσης είναι η ηλικία των δικαιούχων που εγκαθίστανται και η μεταβολή του αριθμού των νέων γεωργών ηλικίας κάτω των 40 ετών σε σχέση με το σύνολο των αρχηγών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και οι μεταβολές στα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων που δημιουργούν συγκρινόμενα με τα μεγέθη σε Εθνικό επίπεδο. Επιπλέον κριτήριο κρίσης αφορά και η μεταβολή της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργικού εργατικού δυναμικού καθώς και το επίπεδο ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των νέων γεωργών που εντάχθηκαν στο Μέτρο 112 σε όρους φυσικού μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τεχνοοικονομικού προσανατολισμού των εκμεταλλεύσεων, αριθμού ΜΑΕ.</p> <p>Προτείνεται επίσης η εξέταση του κατ'όσον οι δικαιούχοι του μέτρου συνδέονται με αλλά μέτρα του Προγράμματος όπως το μέτρο 121 αλλά και το μέτρο 113</p> <p>Το επίπεδο στόχου είναι η «Μεταβολή της ηλικιακής σύνθεσης των απασχολούμενων στην γεωργία».</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός ενισχυθέντων νέων γεωργών (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/ επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Οικονομική μεγέθυνση (Επιπτώσεων) Παραγωγικότητα εργασίας (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ΒΟ 5 - Ηλικιακή διάθρωση του τομέα της γεωργίας ΒΟ 4 - Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων (α) Αριθμός Εκμεταλλεύσεων, β) Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (Ha), γ) Μέσος όρος μεγέθους εκμετάλλευσης σε εκτάρια (ha / farm) δ) Μέσο οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, ε) Απασχολούμενοι στη γεωργία σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)
Μέτρο 113 – «Πρόωρη συνταξιοδότηση»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης αφορούν τη μεταβολή της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργικού εργατικού δυναμικού και ειδικότερα τη μεταβολή στο ποσοστό των γεωργών ηλικίας άνω των 55 ετών και επιπλέον μεταβολή στο φυσικό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τον αριθμό των ΜΑΕ στην γεωργική εκμετάλλευση του διαδόχου</p> <p>Το επίπεδο στόχου αφορά την ηλικιακή αναστροφή όσο αφορά τους αρχηγούς (κατόχους) των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Επιπροσθέτως εξετάζεται και η συμπληρωματικότητα του μέτρου 113 με το Μέτρο 112.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός πρόωρα συνταξιοδοτούμενων γεωργών (Επιδόσεων) Αριθμός πρόωρα συνταξιοδοτούμενων γεωργικών εργατών (Επιδόσεων) Αριθμός εκταρίων που ελευθερώθηκαν (Επιδόσεων) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Οικονομική μεγέθυνση (Επιπτώσεων) Παραγωγικότητα εργασίας (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ΒΟ 5 - Ηλικιακή διάθρωση του τομέα της γεωργίας ΒΟ 6 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας ΒΟ 4 - Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων (α) Αριθμός Εκμεταλλεύσεων, β) Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (Ha), γ) Μέσος όρος μεγέθους εκμετάλλευσης σε εκτάρια (ha / farm) δ) Μέσο οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, ε) Απασχολούμενοι στη

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
			γεωργία σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)
Μέτρο 114 – «Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης αφορούν το βαθμό αναδιάρθρωσης των παραγωγικών μεθόδων, την αναβάθμιση ποιότητας της παραγωγής, τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων καθώς και τη μεταβολή της παραγωγικότητας της εργασίας στον τομέα της γεωργίας και της δασοπονίας.</p> <p>Το επίπεδο στόχων αφορά την προσαρμογή και τη βελτίωση της παραγωγής με βάση νέες και περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές. Από την εξέταση της θεματολογίας των παρεχόμενων συμβουλών προκύπτει ότι η πλειονότητα τους αφορούσε την υιοθέτηση περιβαλλοντικών πρακτικών που δεν σχετίζονται με την βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των εκμεταλλεύσεων ως εκ τούτου το Μέτρο δεν επιδρά στην μεταβολή της παραγωγικότητας της εργασίας.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός ενισχυθέντων γεωργών (Επιδόσεων) Αριθμός ενισχυθέντων Δασοκαλτών (Επιδόσεων) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 6 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας BO 14 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της δασοκομίας <p><i>Δεν εφαρμόζεται λόγω της μη συσχέτισης του μέτρου</i></p>
Μέτρο 121 – «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης είναι η μεταβολή στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και την αύξηση της κερδοφορίας των ενισχυόμενων εκμεταλλεύσεων, η μεταβολή στην απασχόληση και την παραγωγικότητα της εργασίας, οι μεταβολές στα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων (καλλιεργούμενη έκταση, μέγεθος ζωικού κεφαλαίου), το είδος των ενισχυόμενων δράσεων (μηχανολογικός εξοπλισμός, κτιριακά, επενδύσεις για την εισαγωγή της καινοτομίας), η κατανομή των επενδυτικών σχεδίων ανά τεχνοοικονομικό προσανατολισμό της εκμετάλλευσης (αροτραίες, δενδρώδεις, αιγοπαραβοτροφία, βοοτροφία κλπ) αλλά και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής στον χώρο παραγωγής, εξαγωγικός προσανατολισμός, καλύτερη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, δημιουργία νέου προϊόντος, μείωση στο κόστος παραγωγής).</p> <p>Επειδή η πλειονότητα των απαντήσεων βασίστηκε στα στοιχεία της έρευνας πεδίου (βελτίωση της ασφάλειας και όχι ποσοτική (οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν τηρούν λογιστικά στοιχεία) η μόνη δυνατότητα σύγκρισης έγινε με τα στοιχεία του Δικτύου Γεωργικής Λογιστικής για την μεταβολή της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έλαβαν επενδυτική στήριξη (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Τεχνολογίες εξοικονόμησης ύδατος (π.χ. αποτελεσματικά συστήματα άρδευσης), (Επιδόσεων) Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Επιδόσεων) Αριθμός εκμεταλλεύσεων που εισήγαγαν νέα προϊόντα ή νέες τεχνικές (Αποτελέσματος) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις εκμεταλλεύσεις που ενισχύονται (Αποτελέσματος) Οικονομική μεγέθυνση (Επιπτώσεων) Παραγωγικότητα εργασίας (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 6 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας BO 7 - Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στον τομέα της γεωργίας BO 8 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
		Τα επίπεδα στόχων είναι οι ειδικοί στόχοι αναδιάρθρωση και ανάπτυξη φυσικού δυναμικού, εισαγωγή νέας τεχνολογίας και προώθηση της καινοτομίας, μείωση του κόστους παραγωγής, βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων, προστασία του περιβάλλοντος και οι τιθέμενοι στόχοι των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων. Διακριτή αναφορά γίνεται για τους δικαιούχους του μέτρου που είναι νέοι γεωργοί πρώτης εγκατάστασης.	<ul style="list-style-type: none"> BO 9 - Οικονομική ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα
Μέτρο 123 – «Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης είναι η μεταβολή των οικονομικών μεγεθών των ενισχυόμενων επιχειρήσεων (ΑΠΑ) από το μέτρο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη των επιλέξιμων προς ενίσχυση υποκλάδων, της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών ώστε να προσδιοριστεί το καθαρό αποτέλεσμα.</p> <p>Το μέτρο μετράται και ως προς τις μεταβολές στην απασχόληση και την παραγωγικότητα της εργασίας που επιτυγχάνουν οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις. Συμπληρωματικά, αφού αποτελούν και ειδικούς στόχους του μέτρου, θα μπορούσε το ποσοστό αξιοποίησης των τοπικών αγροτικών προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ, βιολογικά.</p> <p>Απαιτείται επίσης το είδος των επενδύσεων (κτίρια, μηχανολογικός εξοπλισμός) το ποσοστό των επενδυτικών δαπανών για την εισαγωγή καινοτομιών και την προστασία του περιβάλλοντος, και η δαπάνη για ΤΠΕ ή συμβολή του επενδυτικού σχεδίου στην δημιουργία νέων προϊόντων, στη μείωση του κόστους παραγωγής, στην αύξηση του δυναμικού παραγωγής, στην δημιουργία νέων μονάδων, στην βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο παραγωγής, στην ικανοποίηση προτύπων υγιεινής, στην βελτίωση της ποιότητας, την προώθηση των ΑΠΕ που αποτελούν ειδικούς στόχους του Μέτρου.</p> <p>Τα επίπεδα στόχων είναι οι τιθέμενοι στο ΠΑΑ στόχοι των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων επιχειρήσεων – γεωργικών προϊόντων (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων – γεωργικών προϊόντων (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων επιχειρήσεων στον τομέα του γάλακτος (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων επιχειρήσεων – δασοκομικών προϊόντων (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων – δασοκομικών προϊόντων (Επιδόσεων) Αριθμός επιχειρήσεων που θα εισαγάγουν νέα προϊόντα ή τεχνικές (Αποτελέσματος) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις εκμεταλλεύσεις που ενισχύονται (Αποτελέσματος) Οικονομική μεγέθυνση (Επιπτώσεων) Παραγωγικότητα εργασίας (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 10 - Παραγωγικότητα της εργασίας στη βιομηχανία τροφίμων BO 11 - Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στη βιομηχανία τροφίμων BO 12 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στη βιομηχανία τροφίμων BO 13 - Οικονομική ανάπτυξη της βιομηχανίας τροφίμων
Μέτρο 125 – «Γεωργικές και Δασοκομικές Υποδομές»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην 	<p>Το Μέτρο ανήκει στον Άξονα 1 με δείκτη αποτελέσματος στο ΚΠΠΑ «Αύξηση της Προστιθέμενης αξίας». Η λογική της παρέμβασης του Μέτρου όμως εξυπηρετεί την ορθή διαχείριση των υδάτων. Κατά συνέπεια προκύπτει η αναγκαιότητα προσθήκης ειδικού δείκτη /δεικτών. Η αύξηση του όγκου του αποθηκευμένου ύδατος εν μέρει μπορεί να καλύψει την απαίτηση αυτή. Προτείνονται πρόσθετοι δείκτες αριθμός εκταρίων που ωφελούνται από ορθολογική διαχείριση υδάτων. Μείωση</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων πράξεων - Γεωργικός τομέας (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων - Γεωργικός τομέας (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων πράξεων - Έργα αναδασμών (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων - Έργα αναδασμών

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
	<p>ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα)</p> <ul style="list-style-type: none"> 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>απωλειών ύδατος από αναβαθμισμένα αρδευτικά δίκτυα. Εάν προκύπτουν από τις γεωργοοικονομικές μελέτες δεδομένα που άπτονται οικονομικών στοιχείων αυτά θα πρέπει να κωδικοποιηθούν για να τεκμηριωθεί η μη χρήση του δείκτη του κοινού πλαισίου «Μεταβολή στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία».</p> <p>Για την δεύτερη δράση «Αναδασμός» προτείνεται η μεταβολή στο μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων πριν και μετά. Εναλλακτικά θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ο δείκτης «Αριθμός αγροτεμαχίων ανά Γεωργική Εκμετάλλευση» πριν και μετά.</p> <p>Για το Μέτρο 125 Β από την περιγραφή του προκύπτει ότι η στόχευση δεν αφορά μόνο στη βελτίωση της δασικής παραγωγής αλλά και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Εάν δεν τηρούνται οικονομικά στοιχεία αναφορικά με την αξία της δασικής παραγωγής που προκύπτει από τις περιοχές υλοποίησης των έργων δασικής οδοποιίας θα πρέπει να υπάρξει η χρήση εναλλακτικού δείκτη όπως αριθμός εκταρίων δασικών εκτάσεων που προστατεύονται. Λόγω της φύσης των έργων θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αντίστοιχοι δείκτες με το Μέτρο 226</p>	<p>(Επιδόσεων)</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων πράξεων - Αγροτική οδοποιία (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων - Αγροτική οδοποιία (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων πράξεων - Δασοκομικός τομέας (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων - Δασοκομικός τομέας (Επιδόσεων) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/ επιχειρήσεις – Βελτίωση υποδομής γεωργία και δασοκομία (Αποτελέσματος) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/ επιχειρήσεις – Όγκος αποθηκευμένου ύδατος (Αποτελέσματος) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/ επιχειρήσεις – Βελτιούμενη έκταση (για έργα αρδευτικών δικτύων) (Αποτελέσματος) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BC15 - Χρήση υδάτων (% ποσοστό αρδευόμενης ΧΓΕ) BC12 - Ανάπτυξη δασικών περιοχών (σε 1.000 εκτάρια ha/ έτος) BC13 - Υγεία δασικών οικοσυστημάτων (% of trees in defoliation classes 2-4)
Μέτρο 131 – «Εκπλήρωση προτύπων»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου 	<p>Προτείνεται να μην συμπεριληφθεί το μέτρο στην αξιολόγηση λόγω του ότι τμήμα των δαπανών του είχαν καλυφθεί από το ΕΠΑΑ 2000-2006.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> "Αριθμός δικαιούχων οι οποίοι ενισχύθηκαν για τήρηση προτύπων" (Επιδόσεων) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/ επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Αξία αγροτικής παραγωγής που καλύπτεται από αναγνωρισμένο σήμα ποιότητας/ πρότυπο (Αποτελέσματος)

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
	(έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο);		
Μέτρο 132 – «Συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης αφορούν τον όγκο της παραγωγής των ενισχυόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν σήμα ποιότητας, αγορές που λειτουργούν με βάση τα σήματα ποιότητας. Επιπρόσθετο κριτήριο κρίσης αποτελεί το πλήθος των ενισχυόμενων γεωργικών προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ καθώς και βιολογικών προϊόντων.</p> <p>Τα επίπεδα στόχων είναι, η διεύρυνση ευκαιριών για την εξεύρεση νέων αγορών καθώς και η διασφάλιση των καταναλωτών από τη χρήση γεωργικών προϊόντων, στα οποία εφαρμόζονται συστήματα ποιότητας.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα (Επιδόσεων) Αξία αγροτικής παραγωγής που καλύπτεται από αναγνωρισμένο σήμα ποιότητας/ πρότυπο (Αποτελέσματος)
Μέτρο 133 – «Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές 	<p>Λόγω της πολύ χαμηλής χρηματοδοτικής του βαρύτητας το Μέτρο δεν θα αξιολογηθεί.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων πράξεων (Επιδόσεων) Αξία αγροτικής παραγωγής που καλύπτεται από αναγνωρισμένο σήμα ποιότητας/ πρότυπο (Αποτελέσματος)

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
	επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο);		
Μέτρο 144 – «Εκμεταλλεύσεις υπό αναδιάρθρωση λόγω μεταρρύθμισης κοινής οργάνωσης της αγοράς»	<ul style="list-style-type: none"> 15. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δικαιούχων; (Ανάλογα την περίπτωση, οι απαντήσεις σε αυτό το κοινό ερώτημα αξιολόγησης θα πρέπει να παρουσιάζονται έτσι ώστε η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, να εστιάζεται ξεχωριστά στο κάθε τομέα) 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	Ο προτεινόμενος δείκτης είναι αριθμός εκμεταλλεύσεων που αναδιαρθρώνονται και νέες καλλιέργειες που αντικαθιστούν τον καπνό. Πηγή άντλησης των στοιχείων θα μπορούσε να είναι το επιχειρηματικό σχέδιο ή εναλλακτικά τα στοιχεία του ΟΣΔΕ για να εξετασθεί η μεταβολή των εκμεταλλεύσεων. Με βάση την μέση στρεμματική απόδοση των νέων καλλιεργειών μπορεί να υπολογισθεί δείκτης μεταβολή στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία.	Κοινοί Δείκτες <ul style="list-style-type: none"> Πλήθος επιχειρήσεων που έλαβαν ενίσχυση (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων)
Μέτρο 211 – «Ενισχύσεις για μειονεκτήματα ορεινών περιοχών» & Μέτρο 212 – «Ενισχύσεις για μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών»	<ul style="list-style-type: none"> 16. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Το κριτήριο κρίσης είναι η μεταβολή στον αριθμό των εκτάσεων και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν ενίσχυση ανά είδος καλλιέργειας σε σύγκριση με τις σημειούμενες μεταβολές στις χρήσεις γης τόσο συνολικά όσο και ανά καλλιέργεια στην Ελλάδα την περίοδο 2007 – 2014 που υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα.</p> <p>Επιπροσθέτως, η έκταση των γεωργικών περιοχών Natura 2000 και ΥΦΑ (HNV) που καλύπτονται από το Μέτρο.</p> <p>Το επίπεδο στόχος είναι η διασφάλιση της συνεχούς αξιοποίησης της γεωργικής γης και οι τιθέμενοι στόχοι των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων.</p>	Κοινοί Δείκτες <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων εκμεταλλεύσεων σε ορεινές περιοχές (Επιδόσεων) Στηριζόμενες γεωργικές εκτάσεις σε ορεινές περιοχές (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων εκμεταλλεύσεων σε περιοχές με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών (Επιδόσεων) Περιοχές γεωργικών εκτάσεων στηριζόμενες σε περιοχές με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών (Επιδόσεων) Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας: (α)στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας, , (ε)στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης (Αποτελέσματος) Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας (Επιπτώσεων) Δείκτες Βάσης <ul style="list-style-type: none"> ΒΟ 16 - Σημασία της γεωργίας ημιεπιβίωσης στα νέα κράτη μέλη

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
			<ul style="list-style-type: none"> BC8 - Μειονεκτικές περιοχές (LFA) BC9 - Περιοχές εκτατικής γεωργίας
Μέτρο 214 – «Γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις»	<ul style="list-style-type: none"> 16. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Τα κριτήρια κρίσης διαφοροποιούνται ανάλογα με το ειδικό ερώτημα και την περιβαλλοντική παράμετρο που εξετάζεται. Αναφορικά με την διατήρηση, η βελτίωση των ενδιαιτημάτων και της βιοποικιλότητας, η μεταβολή του αριθμού των ζώων (αγελάδες πρόβατα) και του αριθμού των καλλιεργούμενων εκτάσεων ποικιλιών που απειλούνται με εξαφάνιση.</p> <p>Η διατήρηση ή η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων εξετάζεται με βάση την μεταβολή των τάσεων σε υπολείμματα νιτρικών στα υπόγεια ύδατα σε περιοχές εφαρμογής των αγροπεριβαλλοντικών δράσεων και σε λοιπές περιοχές. Για την διατήρηση ή βελτίωση της ποιότητας του εδάφους δεν έχουν αναπτυχθεί κριτήρια κρίσης λόγω της μη ύπαρξης στοιχείων σε εθνικό επίπεδο. Για την συμβολή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών ως κριτήριο κρίσης χρησιμοποιείται η μεταβολή στην χρήση αζωτούχων λιπασμάτων. Για την συμβολή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων στη διατήρηση και βελτίωση των τοπίων και των χαρακτηριστικών τους χρησιμοποιείται η διατήρηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων στις ορεινές περιοχές και η συμβολή στη διατήρηση παραδοσιακών τοπίων δενδρωδών καλλιεργειών. Τέλος στο κοινό ερώτημα για το κατά πόσον συνέβαλλαν τα γεωργό-περιβαλλοντικά μέτρα στη βελτίωση του περιβάλλοντος ως κριτήριο κρίσης χρησιμοποιείται η βελτίωση των τάσεων που παρουσιάζει το ισοζύγιο αζώτου στις περιοχές που εφαρμόζονται τα μέτρα, η κάλυψη περιοχών NATURA και HNV. Τα επίπεδα στόχοι είναι οι ειδικοί στόχοι του μέτρου αειφόρος χρήση της γεωργικής γης και των φυσικών πόρων ο επιχειρησιακός στόχος της μείωσης στη χρήση ζιζανιοκτόνων λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και οι δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων του μέτρου.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκμεταλλεύσεων άλλων διαχειριστών γαιών που λαμβάνουν στήριξη (Επιδόσεων) Συνολική περιοχή που λαμβάνει γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη (Επιδόσεων) Συνολικός αριθμός συμβάσεων (Επιδόσεων) Φυσική περιοχή που λαμβάνει γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου (Επιδόσεων) Αριθμός δράσεων που σχετίζονται με τους γενετικούς πόρους (Επιδόσεων) Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας: (α)στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας, (β)στην ποιότητα των υδάτων, (γ)στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, (δ)στην ποιότητα του εδάφους, (ε)στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης (Αποτελέσματος) Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας (Επιπτώσεων) Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους (Επιπτώσεων) Βελτίωση της ποιότητας του νερού (Επιπτώσεων) Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 17 - Βιοποικιλότητα: Πληθυσμός πτηνών σε γεωργικές εκτάσεις BO 20 - Ποιότητα των υδάτων: Ακαθάριστα ισοζύγια θρεπτικών ουσιών BO 21 - Ποιότητα των υδάτων: Ρύπανση από νιτρικά άλατα και φυτοφάρμακα BO 22 - Έδαφος: Περιοχές που απειλούνται με διάβρωση του εδάφους BO 23 - Έδαφος: βιολογική γεωργία BO 26 - Κλιματικές μεταβολές/ποιότητα του αέρα: εκπομπές αερίων από τη γεωργία <p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκμεταλλεύσεων άλλων διαχειριστών γαιών που λαμβάνουν στήριξη
Μέτρο 216 – «Στήριξη για μη παραγωγικές	<ul style="list-style-type: none"> 16. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της κατάστασης του 	<p>Τα κριτήρια κρίσης έχουν σχέση με τους ειδικούς στόχους κάθε δράσης. Για τη συμβολή του Μέτρου στη διατήρηση του τοπίου χρησιμοποιείται η έκταση στην οποία διατηρήθηκαν</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκμεταλλεύσεων άλλων διαχειριστών γαιών που λαμβάνουν στήριξη

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ»	<ul style="list-style-type: none"> περιβάλλοντος; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>χαρακτηριστικά στοιχεία του τοπίου. Για τη συμβολή στη διατήρηση της βιοποικιλότητας η έκταση την οποία επηρέασαν τα μέτρα προστασίας της βιοποικιλότητας .</p>	<p>(Επιδόσεων)</p> <ul style="list-style-type: none"> Συνολικός όγκος επενδύσεων (Επιδόσεων) Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας: (α)στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας, (β)στην ποιότητα των υδάτων, (γ)στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, (δ)στην ποιότητα του εδάφους, (ε)στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης (Αποτελέσματος) Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας (Επιπτώσεων) Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους (Επιπτώσεων) Βελτίωση της ποιότητας του νερού (Επιπτώσεων) Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών (Επιπτώσεων)
Μέτρο 221 – «Πρώτη δάσωση γεωργικής γης»	<ul style="list-style-type: none"> 16. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Κριτήριο κρίσης αποτελεί η αύξηση των δασοκαλυμμένων εκτάσεων και ο βαθμός επίπτωσης των νέων δασών στην απορρόφηση διοξειδίου του άνθρακα στην πλήρη ανάπτυξη των νέων δασών. Το πρόβλημα όμως είναι ότι το Πρόγραμμα δεν καλύπτει νεο εντασσόμενους αλλά δικαιούχους προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, οπότε δεν μπορεί να υπάρξει διπλομέτρηση.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν ενίσχυση δάσωσης (Επιδόσεων) Αριθμός εκταρίων δασωμένης γης (Επιδόσεων) Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας: (α)στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας, (γ)στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, (δ)στην ποιότητα του εδάφους, (ε)στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης (Αποτελέσματος) Αντιστροφή της φθίνουσας πορείας της βιοποικιλότητας (Επιπτώσεων) (5). Διατήρηση των δασικών περιοχών και των περιοχών απείρου φυσικού κάλλους (Επιπτώσεων) (7). Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO19 - Βιοποικιλότητα: Σύνθεση ειδών δένδρων BC11 - Βιοποικιλότητα: Προστατευόμενα δάση BC12 - Ανάπτυξη δασικών περιοχών BC13 - Υγεία δασικών οικοσυστημάτων
Μέτρο 226 – «Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή	<ul style="list-style-type: none"> 16. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, 	<p>Το κριτήριο κρίσης περιορίζεται στο βαθμό αναδάσωσης των καμένων δασών ενώ για τις δράσεις πρόληψης το υφιστάμενο πλαίσιο παρακολούθησης δεν επιτρέπει την εφαρμογή κριτηρίου κρίσης αφού δεν υπάρχει δυνατότητα αποτίμησης των προστατευόμενων εκτάσεων κατά δράση.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός δράσεων πρόληψης / αποκατάστασης (Επιδόσεων) Στηριζόμενη περιοχή πληγέντων δασών (ha) (Επιδόσεων)

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
δράσεων πρόληψης»	συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο);	Τα επίπεδα-στόχοι του Μέτρου είναι κυρίως η μείωση του αριθμού των πυρκαγιών, ο περιορισμός της ετήσιας καμένης δασικής έκτασης καθώς και ο στόχος της αναδάσωσης των καμένων εκτάσεων.	<ul style="list-style-type: none"> Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Έκταση υπό επιτυχή διαχείριση γης ενισχύοντας:(α)στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας, (γ)στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, (δ)στην ποιότητα του εδάφους, (ε)στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης (Αποτελέσματος) Συνεισφορά στην απάμβλυνση των κλιματολογικών αλλαγών (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO19 - Βιοποικιλότητα: Σύνθεση ειδών δένδρων BC11 - Βιοποικιλότητα: Προστατευόμενα δάση BC12 - Ανάπτυξη δασικών περιοχών BC13 - Υγεία δασικών οικοσυστημάτων BC16 - Προστατευτικά δάση όσον αφορά κυρίως το έδαφος και το νερό
Μέτρο 311 – «Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες»	<ul style="list-style-type: none"> 17. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη οικονομική διαφοροποίηση των δικαιούχων; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	Το κριτήριο κρίσης είναι η δημιουργούμενη εξωγεωργική απασχόληση και η ΑΠΑ των ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Πρόσθετα στοιχεία είναι η ηλικία του δικαιούχου και το φύλο του δικαιούχου. Πηγή άντλησης των στοιχείων είναι το ΟΠΣΑΑ και το μικρό πληροφοριακό σύστημα. Εάν δεν καταστεί δυνατή η συγκέντρωση των ανωτέρω θα απαιτηθεί αποστολή ερωτηματολογίου σε επιλεγμένο δείγμα δικαιούχων.	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός δικαιούχων (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Αύξηση μη γεωργικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Ακαθάριστος αριθμός νέων θέσεων εργασίας (Αποτελέσματος) Δημιουργία απασχόλησης (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 27 - Γεωργοί που ασκούν και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες BO 28 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα
Μέτρο 312 – «Ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων»	<ul style="list-style-type: none"> 17. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στην οικονομική διαφοροποίηση των δικαιούχων; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	Το κριτήριο κρίσης είναι η δημιουργούμενη απασχόληση και η ΑΠΑ των ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Πρόσθετα στοιχεία είναι η ηλικία του δικαιούχου και το φύλο του δικαιούχου. Πηγή άντλησης των στοιχείων είναι το ΟΠΣΑΑ και το μικρό πληροφοριακό σύστημα. Εάν δεν καταστεί δυνατή η συγκέντρωση των ανωτέρω θα απαιτηθεί αποστολή ερωτηματολογίου σε επιλεγμένο δείγμα δικαιούχων.	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων / συσταθεισών πολύ μικρών επιχειρήσεων (Επιδόσεων) Αύξηση μη γεωργικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Ακαθάριστος αριθμός νέων θέσεων εργασίας (Αποτελέσματος) Δημιουργία απασχόλησης (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 27 - Γεωργοί που ασκούν και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
	μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο);		<ul style="list-style-type: none"> BO 28 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα
Μέτρο 313 – «Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων»	<ul style="list-style-type: none"> 17. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στην οικονομική διαφοροποίηση των δικαιούχων; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p>Το κριτήριο κρίσης είναι η προσδοκώμενη αύξηση του αριθμού των τουριστών στις αγροτικές περιοχές και η αύξηση των θέσεων απασχόλησης σε δραστηριότητες εκτός του γεωργικού τομέα, η ΑΠΑ των ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως απαιτείται ο διαχωρισμός ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων. Εάν πρόκειται για ιδρύσεις τουριστικών καταλυμάτων απαιτείται και ο αριθμός των κλινών. Πηγή άντλησης των στοιχείων το ΟΠΣΑΑ και το μικρό πληροφοριακό σύστημα. Εάν δεν καταστεί δυνατή η συγκέντρωση των ανωτέρω θα απαιτηθεί αποστολή ερωτηματολογίου σε επιλεγμένο δείγμα δικαιούχων.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων νέων τουριστικών δράσεων (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Αύξηση μη γεωργικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες επιχειρήσεις (Αποτελέσματος) Ακαθάριστος αριθμός νέων θέσεων εργασίας (Αποτελέσματος) Πρόσθετος αριθμός τουριστών (αριθμός) - Αριθμός τουριστών χωρίς διανυκτέρευση (Αποτελέσματος) Πρόσθετος αριθμός τουριστών (αριθμός) - Αριθμός διανυκτερεύσεων (Αποτελέσματος) Δημιουργία απασχόλησης (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 27 - Γεωργοί που ασκούν και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες BO 28 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα BO 29 - Οικονομική ανάπτυξη στον μη γεωργικό τομέα BO 31 - Τουριστικές υποδομές σε αγροτικές περιοχές BO 33 - Ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών
Μέτρο 321 – «Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό»	<ul style="list-style-type: none"> 18. Πώς και σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των δικαιούχων; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p><u>Κατηγορία Πράξης: Αγροτική οδοποιία</u> Αριθμός και έκταση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που βρίσκονται σε απόσταση έως και 100 μέτρων εκατέρωθεν του αγροτικού δρόμου και εξυπηρετούνται από τη βελτίωση της πρόσβασης.</p> <p><u>Κατηγορία Πράξης: Εγγειοβελτιωτικά έργα (Αρδευτικά δίκτυα, ταμιευτήρες, φράγματα)</u> Αρδευόμενη έκταση για την οποία υλοποιήθηκαν εγγειοβελτιωτικά έργα μικρής κλίμακας (στρέμματα ή εκτάρια) Όγκος ύδατος που υφίσταται ορθολογική διαχείριση Εκτιμώμενη μείωση απωλειών ύδατος από παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού αρδευτικών δικτύων.</p> <p><u>Κατηγορία Πράξης: Μικρής κλίμακας υποδομές σε χώρους άσκησης πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και αθλητικών δραστηριοτήτων (γήπεδα, μουσεία, παιδικοί σταθμοί, μετατροπές κτιρίων, διαδρομές, πάρκα) και δραστηριοτήτων κοινωνικής προσασίας και αλληλεγγύης</u> Αριθμός ατόμων που χρησιμοποιούν τους χώρους στους οποίους</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων δράσεων (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων δράσεων Δημιουργία ευρωζωνικής υποδομής, η οποία περιλαμβάνει ευκολίες οπισθόζευξης και εγκαταστάσεις εδάφους (π.χ. σταθερή, επίγεια ασύρματη, δορυφορική ή συνδυασμό τεχνολογιών) και διευκόλυνση πρόσβασης σε αυτή (Επιδόσεων) Πληθυσμός αγροτικών περιοχών που επωφελούνται των βελτιωμένων υπηρεσιών (Αποτελέσματος) Αύξηση της διείσδυσης του διαδικτύου σε αγροτικές περιοχές (Αποτελέσματος) Οικονομική μεγέθυνση (Επιπτώσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> BO 28 - Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα BO 29 - Οικονομική ανάπτυξη στον μη γεωργικό τομέα

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
		πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις. Εκτιμώμενη αύξηση του αριθμού των επισκεπτών της περιοχής λόγω των παρεμβάσεων που χρηματοδοτήθηκαν και αφορούν σε μετατροπές κτιρίων, μουσεία, διαδρομές, πάρκα	
Μέτρο 322 – «Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών»	<ul style="list-style-type: none"> 19. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στην επαύξηση των ικανοτήτων των δικαιούχων, για τη βελτίωση της οικονομικής διαφοροποίησης και της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p><u>Κατηγορία Πράξης: Έργα ανάπλασης</u> Αριθμός των νέων επιχειρήσεων που εκτιμάται ότι δημιουργήθηκαν ως συνέπεια των παρεμβάσεων ανάπλασης του οικισμού. Αύξηση του αριθμού των επισκεπτών της περιοχής λόγω των παρεμβάσεων που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια των παρεμβάσεων ανάπλασης του οικισμού</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός χωριών όπου υλοποιήθηκαν δράσεις (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Πληθυσμός αγροτικών περιοχών που επωφελούνται των βελτιωμένων υπηρεσιών (Αποτελέσματος)
Μέτρο 323 – «Διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς»	<ul style="list-style-type: none"> 19. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το Μέτρο στην επαύξηση των ικανοτήτων των δικαιούχων, για τη βελτίωση της οικονομικής διαφοροποίησης και της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές; 20. Ποιες άλλες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με άλλους στόχους/ αξόνων, συνδέονται με την εφαρμογή αυτού του Μέτρου (έμμεσες, θετικές/ αρνητικές επιπτώσεις για τους δικαιούχους, μη δικαιούχους, τοπικό επίπεδο); 	<p><u>Κατηγορία Πράξης: Έργα διαμόρφωσης χώρων, ανάδειξης και αξιοποίησης σημείων, πάρκων, ανάδειξης σπηλαίων, μουσείων, περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, γεφυριών κλπ</u> Εκτιμώμενη αύξηση του αριθμού των επισκεπτών της περιοχής λόγω των παραπάνω κατηγοριών παρεμβάσεων που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια του Μέτρου.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων δράσεων αγροτικής κληρονομιάς (Επιδόσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων (Επιδόσεων) Πληθυσμός αγροτικών περιοχών που επωφελούνται των βελτιωμένων υπηρεσιών (Αποτελέσματος)
Μέτρο 411 – «Ανταγωνιστικότητα» & Μέτρο 413 – «Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση»	<ul style="list-style-type: none"> 21. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση μέσω του LEADER; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 22. Σε ποιο βαθμό συνέβαλαν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) στην επίτευξη των στόχων της Τοπικής Στρατηγικής και του ΠΑΑ; 	Τα κριτήρια κρίσης αποτελούν ο βαθμός ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας λόγω της διαφοροποίησης μέσω της προσέγγισης Leader, ο βαθμός διαφοροποίησης της εργασίας και της αυτο-απασχόλησης στις εφαρμοζόμενες περιοχές του Leader . Το επίπεδο στόχου του Μέτρου είναι η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων ανά κατηγορία επενδύσεων.	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός ομάδων τοπικής δράσης (Επιδόσεων) Συνολικό μέγεθος της περιοχής της ομάδας τοπικής δράσης (km²), (Επιδόσεων) Συνολικός πληθυσμός της ομάδας τοπικής δράσης (Επιδόσεων) Αριθμός έργων χρηματοδοτούμενων από τις ομάδες τοπικής δράσης (Επιδόσεων) Αριθμός στηριζόμενων δικαιούχων (Επιδόσεων) Δημιουργία απασχόλησης (Επιπτώσεων)

Μέτρο - ΠΑΑ	Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης (στο επίπεδο του Μέτρου)	Κριτήρια Κρίσης (Επίπεδο Στόχων)	Πλαίσιο Δεικτών
	<ul style="list-style-type: none"> 23. Σε ποιο βαθμό έχει τεθεί σε εφαρμογή η προσέγγιση Leader; 24. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή της προσέγγισης Leader στη βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 		
Μέτρο 421 – «Συνεργασίες»	<ul style="list-style-type: none"> 21. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση μέσω του LEADER; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 22. Σε ποιο βαθμό συνέβαλαν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) στην επίτευξη των στόχων της Τοπικής Στρατηγικής και του ΠΑΑ; 23. Σε ποιο βαθμό έχει τεθεί σε εφαρμογή η προσέγγιση Leader; 24. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή της προσέγγισης Leader στη βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 	<p>Το κριτήριο κρίσης για το Μέτρο αποτελεί ο βαθμός ανάπτυξης συνεργασιών μεταξύ των ΟΤΔ όπου καλούνται να παίξουν ουσιαστικό ρόλο, συνδέοντας τους ανθρώπους με νέες ιδέες και προσεγγίσεις και ενθαρρύνοντας την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα και επιπλέον προωθώντας την ένταξη και την παροχή τοπικών υπηρεσιών.</p> <p>Το επίπεδο στόχου του Μέτρου είναι η προώθηση της συνεργασίας και της καινοτομίας μεταξύ των ΟΤΔ μέσω των κοινών σχεδίων αλλά και των συμμετεχόντων δικαιούχων.</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός έργων συνεργασίας (Επιδόσεων) Αριθμός συνεργαζόμενων ομάδων τοπικής δράσης (Επιδόσεων)
Μέτρο 431 – «Λειτουργικά / Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση»	<ul style="list-style-type: none"> 21. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε το ΠΑΑ στη δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση μέσω του LEADER; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 22. Σε ποιο βαθμό συνέβαλαν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) στην επίτευξη των στόχων της Τοπικής Στρατηγικής και του ΠΑΑ; 23. Σε ποιο βαθμό έχει τεθεί σε εφαρμογή η προσέγγιση Leader; 24. Σε ποιο βαθμό συνέβαλε η εφαρμογή της προσέγγισης Leader στη βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης; (Κοινοτική στρατηγική προτεραιότητα) 	<p>Τα κριτήρια κρίσης του Μέτρου αποτελούν το πλήθος των ενισχυόμενων δράσεων απόκτησης δεξιοτήτων και εμπύχωσης, καθώς και η ικανότητα ανάπτυξης στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης μέσω εταιρικών σχημάτων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, στις εφαρμοζόμενες περιοχές του Leader.</p> <p>Το επίπεδο στόχου του μέτρου είναι η παροχή αρωγής στην υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης των ΟΤΔ ο αγροτικός πληθυσμός που καλύπτεται, οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, ο αριθμός των ΟΤΑ που μετέχουν στα εταιρικά σχήματα, αριθμός συλλογικών φορέων οικονομικών οντοτήτων που μετέχουν σε ΟΤΔ, αριθμός συμμετεχόντων κατοίκων των αγροτικών περιοχών στις διαδικασίες διαμόρφωσης των τοπικών στρατηγικών .</p>	<p>Κοινοί Δείκτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Αριθμός στηριζόμενων δράσεων (Επιδόσεων) <p>Δείκτες Βάσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ΒΟ 36 - Ανάπτυξη ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ)